

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
РАДА МОЛОДИХ УЧЕНИХ при МОН УКРАЇНИ
ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ
УНІВЕРСИТЕТ
імені Г.С. СКОВОРОДИ
РАДА МОЛОДИХ УЧЕНИХ ХНПУ
імені Г. С. СКОВОРОДИ

НАУКА ТА ОСВІТА В ДОСЛІДЖЕННЯХ МОЛОДИХ УЧЕНИХ

Матеріали

II Всеукраїнської науково-практичної
конференції для студентів, аспірантів, докторантів,
молодих учених

13 травня 2021 року

Харків 2021

Головний редактор:

Бойчук Ю. Д. – доктор педагогічних наук, професор, член-кореспондент НАПН України, ректор Харківського національного педагогічного університету імені Г. С. Сковороди

Редакційна колегія:

Бережна С. В. – доктор філософських наук, професор, проректор з наукової, інноваційної та міжнародної діяльності Харківського національного педагогічного університету імені Г. С. Сковороди;

Башкір О. І. – доктор педагогічних наук, доцент, професор кафедри педагогіки, голова ради молодих учених Харківського національного педагогічного університету імені Г. С. Сковороди;

Боярська-Хоменко А. В. – доктор педагогічних наук, доцент, завідувач кафедри освітології та інноваційної педагогіки, заступник голови ради молодих учених Харківського національного педагогічного університету імені Г. С. Сковороди;

Жерновникова О. А. – доктор педагогічних наук, професор, завідувач кафедри математики, член ради молодих учених Харківського національного педагогічного університету імені Г. С. Сковороди;

Коробкіна О. Г. – директор наукової бібліотеки Харківського національного педагогічного університету імені Г. С. Сковороди;

Божко О. О. – здобувач третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти, член ради молодих учених Харківського національного педагогічного університету імені Г. С. Сковороди;

Макітренко К. О. – здобувач першого рівня вищої освіти факультету іноземної філології, голова студентського наукового товариства Харківського національного педагогічного університету імені Г. С. Сковороди.

*Затверджено редакційно-видавничою радою
Харківського національного педагогічного університету імені Г. С. Сковороди
(протокол № 5 від 11 травня 2021 року)*

Наука та освіта в дослідженнях молодих учених [Електронне видання] : матеріали Всеукр. наук.-практ. конф. для студ., аспірантів, докторантів, молод. учених, Харків, 13 трав. 2021 р. / Харків. нац. пед. ун-т ім. Г. С. Сковороди ; [редкол.: Ю. Д. Бойчук (голов. ред) та ін.]. – Харків, 2021. – 177 с.

У збірнику відображено тези Всеукраїнської науково-практичної конференції для студентів, аспірантів, докторантів, молодих учених «Наука та освіта в дослідженнях молодих учених», що проходила на базі Харківського національного педагогічного університету імені Г.С. Сковороди з нагоди Дня науки. Він містить результати теоретичних та емпіричних досліджень молодих учених України в умовах сучасних викликів.

Матеріали стануть у нагоді науковцям, докторантам, аспірантам, викладачам, магістрам і студентам закладів вищої освіти, практичним працівникам у галузі освіти.

вимовою, визначення типових фонетичних помилок у своєму мовленні й обміну в межах групи досвідом використання навчальних стратегій для уникнення або подолання труднощів в оволодінні фонетичною компетентністю.

Використання запропонованих нами шляхів реалізації принципів навчання може, на нашу думку, підвищити ефективність формування фонетичних навичок і вмінь майбутніх учителів, а також сприятиме поступовому наближенню рівня фонетичної компетентності всіх студентів групи, незалежно від їхньої мовної підготовки, до вимог Освітньої програми.

Список використаних джерел

1. Dudley, E., Osváth, E. Mixed-Ability Teaching. Oxford: Oxford University Press, 2017. 112 p.
2. Hess, N. Teaching Large Multilevel Classes. Cambridge: Cambridge University Press, 2005. 197 p.
3. Tomlinson, C. A. How to Differentiate Instruction in Mixed-Ability Classrooms. Alexandria, Virginia: Association for Supervision and curriculum development, 2001. 117 p.

ШЛЯХИ ФОРМУВАННЯ ЧИТАЦЬКОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ МОЛОДШИХ ШКОЛЯРІВ

А.М. Шитєєва

здобувач другого рівня вищої освіти

Харківський національний педагогічний університет імені Г.С. Сковороди
м. Харків

Останнім часом ми є свідками інтенсивного впровадження в педагогічну галузь реформ, мета яких – формування компетентностей учнів та підвищення їх рівня зацікавленості до пізнання себе і світу навколо. Суттєвого переосмислення зазнає літературний напрямок: акцентується увага на читацькій компетентності, яка виявляється не лише в технічній складовій навички читання, а й у розумінні текстів різних тем і жанрів, умінні давати особистісну оцінку прочитаному.

Результати моніторингових досліджень рівня навчальних досягнень учнів 2-х і 3-х класів з читання, проведених МОН України, показали, що кожний четвертий учень не володіє основними читацькими вміннями, такими як: техніка читання, читацька культура, читацький кругозір, читацький інтерес та самостійність [3]. Проведене нами дослідження в закладі загальної середньої освіти показує, що тільки третина опитуваних мають достатній рівень читацького кругозору і дуже мала частка тих, хто може самостійно обирати і з задоволенням прочитати книгу.

Отже, в освітньому середовищі наявна криза «нечитання». Діти не тільки перестали читати, у них майже не розвинений або відсутній інтерес до цього виду занять. Таке формальне читання, втрачає сенс, а, отже, і ефективність. За

допомогою книги здобувають знання, інформацію, але не читають. Особливо, якщо вважати читанням емоції та творчість, що збагачують особистість.

Сьогодні значні очікування щодо розвитку читацької компетентності покладають на міжпредметну інтеграцію, на що звертають увагу програмні документи НУШ. Однак у практиці роботи школи вона представлена досить обмежено: поки ще не знайдено оптимального балансу між предметами, який дозволить сформувати необхідні компетентності, зокрема читацькі, не шкодячи розвиткові дитини. Це може бути пояснено відсутністю достатньої методичної підготовки вчителів з цього питання [4, с. 16-18].

Враховуючи основні педагогічні стратегії, нами було вирішено розглянути шляхи реалізації формування в учнів пізнавальних потреб на уроках літературного читання. У своєму дослідженні ми зосередили увагу на інтеграції літературного читання і музичного мистецтва.

У педагогічній літературі проблема інтегративних зв'язків предметів мовно-літературного циклу та музики у формуванні читацької компетентності учнів поки не знайшла всебічного висвітлення. Більшість учених (Б. Яворський, В. Фоменко, Д. Кабалевський, Є. Назайкінський, Л. Кондратова, М. Масол, Ю. Юцевич та ін.) досліджували лише окремі складові цієї проблеми.

Аналіз науково-методичних джерел, дозволив з'ясувати, що міжпредметна інтеграція літературного читання з музичним мистецтвом має значні дидактичні можливості: вона створює сприятливі умови для виховання емоційної культури молодших школярів, виразності читання і уваги до співрозмовника [2, с. 42]. У музиці більше емоційних відтінків, ніж у поєднанні слів. Так зване, «мовне інструментування» можна підкріпити музичним і таким чином підсилити емоційне сприйняття та розуміння твору учнями. Внаслідок, в учнів з'явиться інтерес до навчання.

Однак підготовка та реалізація інтегрованих уроків може супроводжуватися певними складнощами: правильно зіставити матеріал навчальних програм з предметами для виявлення можливих варіантів побудови інтегрованих уроків, методично грамотно «сконструювати» заняття, обрати оптимальне навантаження та дидактичний матеріал на урок.

Під час дослідження був дібраний навчальний матеріал для створення програми інтегрованого курсу «Літературне читання та музика», розроблені конспекти інтегрованих уроків, спрямованих на читацький розвиток молодших школярів. Дидактичним матеріалом було обрано створений нами посібник із віршами видатних письменників різних століть, які стали піснями з аудіододатком. Апробація розроблених інтегрованих уроків підтвердила їх позитивний вплив на читацький розвиток школярів. Матеріал уроків проведених у такій формі, учні надовго запам'ятовували. Такий ефект підсилювався тим, що «музика сприяє зниженню втомлюваності організму дитини, підбадьорює, підвищує працездатність та активізує розумову діяльність» [1, с. 27].

Таким чином, інтеграція музики та літературного читання активізуватиме мислення та мовленнєві здібності учнів, сприятиме процесу становлення особистості та формуватиме естетичні почуття, а головне це може стати одним

з найперспективніших шляхів розвитку читацької компетентності учнів початкової школи.

Список використаних джерел

1. Гаркавенко Л. Музика – джерело емоцій та почуттів. *Мистецтво та освіта*. 2003. № 4. С. 26-28
2. Дорошенко Т.В. Воспитание эмоциональной культуры младших школьников средствами интегрированного изучения предметов языково-литературного цикла и музыки. *Вісник Житомирського державного університету ім. Івана Франка* (за ред. П.Ю. Саух). 2005. № 21. 228 с.
3. Звіт про результати першого циклу загальнодержавного моніторингового дослідження якості початкової освіти «Стан сформованості читацької та математичної компетентностей випускників початкової школи закладів загальної середньої освіти» 2018 р. Ч. III. Читання / Український центр оцінювання якості освіти. Київ, 2019. 252 с.
4. Моніторинг НУШ. Результати та рекомендації. Перший етап, період 2019–2020 рр. : проект / Моніторинг впровадження реформи «Нова українська школа». ГО «Центр підтримки освітніх реформ» URL: https://mon.gov.ua/storage/app/media/nova-ukrainska-shkola/2021/Monitoring/Monitoring_vprovadzhennya_reformy_NUSH_rezultaty_ta_rekomendatsiyi_26_02.pdf (дата звернення: 26.02.2021). 45 с.

НОВАЦІЯ ТА ІННОВАЦІЯ: ЕТИМОЛОГІЧНИЙ АНАЛІЗ

І. Г. Яловега

кандидат технічних наук, доцент

Харківський національний педагогічний університет імені Г. С. Сковороди
Харків

Підготовка майбутніх фахівців до інноваційної діяльності є на сьогодні одним з найважливіших завдань освіти. Умови стрімкого розвитку технологій не залишають часу на роздуми, кожна сучасна людина має бути завжди відкритою до нововведень, розвивати творче мислення, вміти оцінювати, впроваджувати та поширювати новації в своїй професійній діяльності. Підтримка інноваційної діяльності на державному рівні затверджена Урядом у 2019 році в «Стратегії розвитку сфери інноваційної діяльності на період до 2030 року» [7]. У даному документі чітко визначені головні проблеми інноваційної системи України, серед яких, на жаль, і низький рівень зацікавленості закладів вищої освіти у впровадженні інноваційної діяльності, і недостатня обізнаність науковців [7]. В стратегії зазначено, що завданнями Міністерства освіти і науки України є підвищення інноваційної культури громадян, забезпечення формування та реалізація державної політики у сфері інноваційної діяльності [7].

Визначення основних термінів інноватики ще й досі викликає багато суперечань серед науковців. В україномовних джерелах прийнято вживати терміни «новація», «нововведення» та «інновація», але часто спостерігається

РЕАЛІЗАЦІЯ ПРИНЦИПІВ НАВЧАННЯ АНГЛІЙСЬКОЇ ВИМОВИ МАЙБУТНІХ УЧИТЕЛІВ У ЗМІШАНИХ ГРУПАХ	107
Шитєєва А.М.	
ШЛЯХИ ФОРМУВАННЯ ЧИТАЦЬКОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ МОЛОДШИХ ШКОЛЯРІВ.....	109
Яловега І. Г.	
НОВАЦІЯ ТА ІННОВАЦІЯ: ЕТИМОЛОГІЧНИЙ АНАЛІЗ	111
СЕКЦІЯ 3 Виховні практики у просторі сучасної освіти: парадигмальні зрушення та практичний досвід	113
Андрющенко Є.О., Рудічева Н.К.	
РОЗВИТОК ТВОРЧИХ ЗДІБНОСТЕЙ МОЛОДШИХ ШКОЛЯРІВ ЗАСОБАМИ ОБРАЗОТВОРЧОГО МИСТЕЦТВА.....	113
Голованова А.І.	
ЗАСТОСУВАННЯ МЕТОДИКИ КАРЛА ОРФА НА УРОКАХ МИСТЕЦТВА У СУЧАСНІЙ УКРАЇНСЬКІЙ ШКОЛІ.....	115
Ван Янься	
ПОНЯТТЯ «ІНТЕГРАЦІЯ» В СИСТЕМІ ОСВІТИ КНР	117
Волошина О.В., Блажко В.В.	
ДЕЯКІ АСПЕКТИ СПІВПРАЦІ СІМ'Ї ТА ШКОЛИ В СУЧАСНІЙ ОСВІТНІЙ СИСТЕМІ	119
Гетьман К.В.	
АКАДЕМІЧНА МОТИВАЦІЯ ЯК ЧИННИК АКАДЕМІЧНОЇ ДОБРОЧЕСНОСТІ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ.....	121
Ковальчук А.А.	
РОЗВИТОК ІНДИВІДУАЛЬНОГО ПІДХОДУ ДО ФОРМУВАННЯ ОСОБИСТОСТІ ДИТИНИ НА ПРИКЛАДІ ТВОРУ «СЕРЦЕ ВІДДАЮ ДІТЯМ»	123
Коширова К.Р., Рудічева Н.К.	
ТЕАТРАЛІЗОВАНІ ГРИ ЯК ЗАСІБ РОЗВИТКУ SOFT SKILLS УЧНІВ ПОЧАТКОВОЇ ШКОЛИ.....	125
Лупаренко С. Є.	
ОСОБЛИВОСТІ ПЕДОЛОГІЧНИХ ДОСЛІДЖЕНЬ В УКРАЇНІ (1920-1930 рр.)	127
Розлуцька А.Г.	
МОРАЛЬНО-ВИХОВНІ АСПЕКТИ ПЕДАГОГІЧНОЇ СПАДЩИНИ О. КИРИЛА СЕЛЕЦЬКОГО	129
Сагіна Ю.В.	
ВИХОВНА СКЛАДОВА АРТ ПЕДАГОГІКИ ЯК ІНСТРУМЕНТ ВПЛИВУ ТА ДІАГНОСТИКИ ПОВЕДІНКИ УЧНІВ	131